

MOTIE VAN ...
Voorgesteld dd mm 2021

De Kamer,

gehoord de beraadslaging, volgend het verzoek¹ aan de wetgever van de Autoriteit Consument & Markt om (1) Strengere eisen te stellen aan bestaande [inmiddels 300] keurmerken en (2) Te overwegen zelf de komst van een uniform duurzaamheidslabel te bevorderen,

overwegende dat consumenten de belangrijkste regulator zijn van de (inter)nationale vrijemarkteconomie – door (maatschappelijk) ongewenste producten niet te kopen;

overwegende dat consumenten bij aankoop van producten veelal niet in staat zijn om maatschappelijk ongewenste activiteiten van bedrijven en marktketens te herkennen, en derhalve onvoldoende in staat zijn om de markt effectief te reguleren;

overwegende dat gebrek aan transparantie van niet-duurzame activiteiten leidt tot een ongelijk speelveld ten koste van duurzame bedrijven, waarbij de kosten voor gezondheidsklachten, misbruik van mensen, dieren en aarde alsmede het opruimen van vervuiling doorschuiven naar de samenleving en belastingbetaler;

overwegende dat het stoppen van uitbuiting en mensonterende arbeidsomstandigheden, klimaatverandering, de constante afname van biodiversiteit en andere maatschappelijke en ecologische problemen evenals een concrete transitie naar een circulaire economie vraagt om inzet van alle benodigde mogelijkheden;

overwegende dat de Tweede Kamer voldoende kennis en grip moet hebben om politieke controle en sturing te kunnen uitoefenen op duurzaamheid, keurmerken en relevante ontwikkelingen op dit gebied;

overwegende dat onderzoek, discussie en wetgeving inzake duurzaamheid gebaat is bij verregaande participatie en transparantie, welke verder gaat dan de mogelijkheden en werkwijze van ministeries;

spreekt uit dat het wenselijk is dat de Tweede Kamer zelf onderzoek doet naar concrete mogelijkheden om de nodige kennis op te bouwen en meer politieke grip te krijgen op het thema ‘keurmerken en duurzaamheid’;

verzoekt het presidium, voor het zomerreces van de Tweede Kamer een voorstel te doen voor een algemene onderzoekscommissie die hier werk van maakt en besluitdocumenten oplevert overeenkomstig de voorstellen op [TradeLabel.nl](https://www.tradelabel.nl) inzake openbaarheid en vroegtijdige participatie van alle belanghebbenden, te weten:

1. een openbaar belanghebbendenonderzoek inzake strengere eisen voor bestaande keurmerken en de mogelijke komst van een uniform duurzaamheidslabel, resulterend in een officieel verslag aan de samenleving en Tweede Kamer;
2. een openbare situatietanalyse inzake beste en slechtste marktpraktijken resulterend in een officieel voorstel voor een universeel referentiekader voor duurzaamheid, inclusief een ontwerp voor een uniform duurzaamheidslabel aan de samenleving en Tweede Kamer;
3. een openbaar ontwikkeltraject voor twee, door de Tweede Kamer te bepalen, specifieke referentiekaders voor duurzaamheid per marktsegment, resulterend in een officieel wetsvoorstel aan de Tweede Kamer,

en gaat over tot de orde van de dag.

Namen volksvertegenwoordigers

¹ [Signaal 2020, Betere keurmerken noodzakelijk om duurzame keuzes te vergemakkelijken](#)

Vier redenen waarom deze motie te steunen

Duidelijkheid over duurzaamheid

Duurzaam is een veel gebruikt en misbruikt woord. Maar wat is wel of niet duurzaam? Er is geen standaard.

Uitgangspunt achter deze motie is om actief input te vragen aan consumenten, bedrijven, keurmerken, belangenverenigingen en wetenschappers/experts.

Om breed draagvlak voor een standaard te creëren stelt een burgerjury, via openbare sessies, uit alle input een ‘universeel referentiekader voor duurzaamheid’ samen.

Indicatoren	Omgang met mensen	Omgang met dieren	Omgang met milieu
Heel goed			
Goed			
Redelijk			
Matig			
Onvoldoende			
Slecht			
Heel slecht			

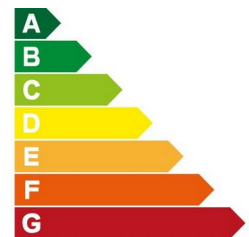
Het universeel referentiekader voor duurzaamheid vormt een gedegen basis voor:

- Constructieve discussie over duurzaamheid
- Ontwikkeling van wetgeving (= vaststellen van de laagste kwaliteitseisen)
- Specifieke referentiekaders per marktsegment (t.b.v. eisen voor keurmerken)

Sneller naar een duurzame samenleving en markt

Betrouwbare indicaties over duurzaamheid – op alle producten – geeft consumenten de mogelijkheid om effectief producten te vergelijken, en daardoor een bewuste keuze te maken.

Het energielabel toont aan dat deze werkwijze effectief functioneert. Kopers kopen bij voorkeur een groener product. Bedrijven proberen lage scores te vermijden omdat het leidt tot lagere omzet en lastige marketing.

Betrouwbare indicaties over duurzaamheid – op alle producten – is een effectieve tool om duurzaamheid te versnellen. Invoering, via wetgeving, hoeft niet in 1 keer plaats te vinden maar is stap voor stap mogelijk, eerst de eenvoudige marktsegmenten en daarna met de opgedane ervaring de overige marktsegmenten.

Vernieuwing zonder ministeries, doorbreek de Rutte-doctrine

De motie vraagt specifiek om het passeren van ministeries bij het openbaar ontwikkelen van een universeel referentiekader voor duurzaamheid en een uniform duurzaamheidslabel. Hiervoor zijn drie redenen:

1. Referentiekaders en wetgeving voor duurzaamheid dienen niet achter gesloten deuren te worden ontwikkeld. Processen bij ministeries vinden evenwel grotendeels plaats achter gesloten deuren.
2. Ministeries hebben een slechte naam als het gaat om actieve openbaarheid, de rapporten ‘Ongekend onrecht’ en ‘Klem tussen balie en beleid’ zijn hierover zeer duidelijk.
3. Vernieuwing van de democratie en pilots voor participatieve werkvormen behoren niet te worden ingekapseld in oude werkvormen.

Bovendien, openbare en participatieve werkvormen zijn belangrijke aanjagers van kenniseconomie door het stimuleren van ontmoeting, netwerking, kennis delen en kruisbestuiving. Ministeries, spil in vele netwerken, laten het op al deze terreinen structureel afweten. Nieuwe voorbeelden zijn nodig.

Leren door doen

De weg naar een transparante markt en overheid vraagt om initiatieven en leerervaringen die bestaande denkbeelden, discussies en werkvormen doorbreken. Laten we beginnen. Deel dit document. Steun de motie.